

трѣбува да земемъ на умъ и това, че и черница-та заедно съ бубы-ты е прѣнесена у насъ, та и тя като ся приучи и пригоди на тукашниятъ климатъ, доста много ще да ся е промѣнила по хранѣ-тѣ си, а при това има и доста доказателства, да ся дръжи за истинно това, дѣто нѣкои хора вѣщы на бубы, мыслятъ, че черничино-то листо, каето обрасло съ мѣхъ отъ микроскопически гѣбицы, които съ голо око ся не видять, прѣква много болести по бубы-ты. Това щѣтъ да сѫ главны-ты причины, зачто нашенскы-ты бубы польсно и повече ся хващать отъ болести, а не Японскы-ты или Кытайскы-ты.

Болести-ты, които по наши-ти мѣста сѫ станѫли свойщина на нашенскы-ты бубы, или излизатъ отъ нѣкои знайны намъ причины, които на нашъ рѣкъ е да отмахнемъ, или излизатъ отъ нѣчто си, което всякага не ни иде отъ рѣкъ да прѣмахнемъ.

Между прѣвы-ты болести броимъ: *жлѣтеницѫ, тлѣстеницѫ и проливъ (дризи).* Жлѣтеница и проливъ хващать повече-то отъ нечистотѣ и отъ влажно мѣсто, а пѣчесто хващать отъ мокры и запарены листа, или отъ истынкъ, кога изеднажъ изстыне мѣсто-то, дѣто ся хранять, а това быва кога завали дѣждъ или духне вѣтъ. Кога ся случи такъ-во нѣчто, трѣбува да ся запали пещь (соба), та да ся поразблажи вѣтрѣ вѣздухъ-тъ. Па и *дрѣмка-та*, отъ кои-то ся почина черна-та чюма вѣ бубы-ты, чисто става отъ тѣнъ причинъ, затова и вѣ тоя случай много има да помогне, ако са посгрѣе вѣздухъ-тъ вѣ напаленъ пещь. Болесть-та, наречена тлѣстеница, познава ся по това, че гѣсеница-та не може нито да ся уснѣ, нито да си смѣкне кожъ-тѣ. Която гѣсеница е заболѣла отъ тѣнъ болесть плѣзи не-